

Független Magyarország

Egy szám 10 korona
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyas király-ter 8. Telefon-szám: 164
 Főfőszerkesztő: FODOR KAROLY
 Helyettes főszerkesztő: JEGESS JÓZSEF
 Előfizetési árak: Negyedévre — — — 600 — K
 Egy szám 10 korona

Népek szabadságáról

és nyomtatásáról szolt tegnap esti beszédében egy ifjusági ünnep keretében a bajai zsidó pap. Évszázadok előtti nagy világeseményeket hozta kapcsolatba a Ma lepergő súlyos eseményeivel. A nagyszámu gyülekezeti áhitattal és lelkesedéssel hallgatta a papot, aki a templomi szószékéről az életet hirdette. Az életet, a multat, a jelent és a jövő javulását. Áhitattal csüngtek a sz. badságo, a jövő hajnalhasadását hirdető papnak hívei és a más vallásuk egyaránt. Az életéről beszélt, amely szenvedést juttat az embereknek, amely szenvedések nem örökösölők és amelyeknek el kell mu niuk. Nem egy felekezethek szolt ez a hatalmas, szép beszéd, nem egyes csoportoknak, hanem mindnyájunknak, akik élünk és a háború és forradalmak okozta súlyos viszonyok alatt szenvedünk. Ma még nincsen megértés, nincsen egyetértés, még nem fogja össze az embereket a szeretet. Ma még a gyűlölet ur a világ fölött, ma még elválasztó falakat emel a gyűlölség ember és ember között. De a szószéken beszélt pap hirdeti azt a szép időt, amikor leomlanak az embert embertől elválasztó falak, amikor a gyűlölséget az általános emberszeretet fogja egymásba foglalni. Még nincsen itt az az idő, de hirdeti már Isten szolgája, hirdeti, hogy el kell jönnie annak az időnek, amikor az embert értéke szerint itélik meg, amikor egymásban nem ellenséget, hanem testvért, jóbarátot látnak. Ma a gyűlölet van felszinen, de dereng már a megértés, a szeretet, az egyetértés szép korszak pirkadó napja. Várjuk, hogy jöjjön el hajnalhasadásunk a korszaknak, amelyben minden ember csak a jót, a haza boldogulását egymás iránti szeretetében látja.

Nagy amerikai kölcsön Németországnak.

London. Newyorki jelentések szerint az amerikai bankárok 400 millió font sterling kölcsön nyélbeütésén dolgoznak, amelyet Németország segítségére akarnak felhasználni. Amerika reméli, hogy sikerrel vál alhatja a közve i ő szerepét Franciaország és Németország között.

Katon norvég király a trónörökös-el együtt ma, hétfőn Londonba érkezett.

A jóvátétel.

Páris. (Woff) Poincaré miniszterelnök tegnap a német nagykövet után fogadta a jóvátételi bizottság elnöket. A miniszterelnök asután hosszabb megbeszélést folytatott az igazságügyi és a felszabadult terület miniszterével. Ez a tanácskozás tisztán a jóvátétel kérdésére szorítkozott.

Megalakult a fasiszta tabor.

Budapestről jelentik, hogy a Fasiszta Tábor tegnap vasárnap dé után megalakult. A gyűlésen körülbelül 500 ember jelent meg. A vezető politikusok közül megjelent Friedrich István, Weisz Konrád, Haller István, Hornyánszky Zoltán, Kiss Menyhért és még néhányan. A gyűlés rendben, minden incidens nélkül folyt le. E fogadták az előterjesztett alapszabályokat, amelyeket felterjesztenek a belügyminiszterhez jóváhagyás céljából. A magyar fasisztáknak „Hungarista Tábor” lesz a neve.

A bécsi emigránsok dollárt hamisítanak.

Budapest. A budapesti főkapitányságon több tőzsde bizományos bejelentette, hogy hamis 5—10—20 dollárosok vannak forgalomban. A teljelentők be is szolgáltatottak ilyen hamisítványokat, melyek elsőranguan sikerültek. A rendőrség megállapította, hogy a hamisítványok Bécs

Németország függő államadósága.

Berlin. A birodalmi főpénztár e hó első felében kibocsájtott forgalmi kimutatása szerint Németország függő államadósága 123 milliárdról 162 milliárd márkára emelkedett.

Nem mond le a cseh pénzügyminiszter.

Prága. A cseh sajtó cáfolja azt a hírt, mely szerint a tisztviselő törvényjavaslat tárgyalása körül felmerült ellentétek miatt a pénzügyminiszter a lemondás tervével foglalkozik.

A vasuti kedvezményesek.

Budapest. A MÁV. vonalain a tisztviselő jegykedvezményeket ezután is korlátlan számban bocsájtják ki. A tisztviselők családtagjai is utazásra kapnak kedvezményes szelvényt, a nyugdíjasok ezenkívül 3 ingyenes jegyet kaphatnak évenként. Kedvezményes biletet 24000 korona egy évre.

A varsói tragédia.

Varsó Egész Lengyelország közvéleménye még hatása alatt áll a Naturovicz elnök meggyilkolása nyomán keletkezett izgalmaknak. A gyilkos festő kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy senkivel sem volt összeköttetésben, senkivel nem esküdött össze és egyedül ő a gyilkos. Társai nincsenek. Tettét azért követte el, mert a nemzetgyűlésen leadott szavazatok nem fejezik ki a nemzet többségének véleményét. A gyilkos eleni vizsgálatot vasárnap befejezték és ma hétfőn átadják az ügyészségnek. Az új kormány az éjszaka megalakult, miniszterelnök Sikoszky tábornok vezérkari főnök lett, a külügyminiszter pedig Skrzysky lett.

A tengerszorosok kérdése.

Lausanne. A konferencia tegnapi értekezletéből kifolyólag értesítették az orosz delegátusokat, hogy a tengerszorosok kérdésében ma hétfőn fogadják tárgyalni, mely tárgyalásba belevonják az orosz delegációt is.

Kivonták az angol csapatokat Irországból.

London. (A Magyar Távirati Iroda szikratávírat.) Vasárnap éjszaka befejezték az angol csapatoknak déli Irországból való kivonását. Amikor az angol csapatok Dublin utcáin végigvonultak, a nép lekesen megéljenezte őket.

Lappangó kormányválság.

Fővárosi tudósítónktól.

Egy új újság erejével, a közgazdasági rovatban, egy kis hír keretében azt írja, hogy lappangó kormányválság van. A hírnök valami rajtelt cél a van, mert egyáltalán nem felel meg a tényeknek az az állítás, hogy akarmilyen kormányválság is volna. A kormány szilárdan áll és senkinek se jutott még eddig eszébe arra gondolni, hogy az időszerű Magyarországon kormányválság lehetne. A lapnak valami hátsó gondolata van, mindenesetre az a hazugság, valamilyen érdekből.

Bárcsen István gróf kormánybiztosa a közbeség és a kormányzó bizalmát az így mindezen semmi ok semmilyen természetű kormányválságra.

Az ellenség az idő múltán tárgyalása alkalmából már most megrohmoskodik a rend örvényét és mindent elkövet, hogy a kormányt rábírák ennek a javasátnak a visszavonására. Hogy ez sikerüljön, az más kérdés és kérdés az is, hogy ha a rend örvényét meg is megbuktatja az ellenség, hogy akkor bekövetkezik-e a kormányválság.

A Ház folyosóján erősen perrezték az utcai csendet, amely lazajlott Huszár Károly és Benárd Ágoston között. Benárd lapja „A Nép” hamis zsinben tüntet fel a Ház a slukát. Huszár Károly haragos a jegyzete meg, hogy neki rosszul esik, hogy pártjának hivatalos lapja a tényekkel ellentétesen írt meg egy személyt.

A Ház folyosóján megjegyeztes, hogy Huszárnak már régen észre kellett volna vennie, hogy a Nép egy kisze ellér a saurua-hatalkai szokásoktól. Olyan embervadászatokat rendez, hogy az szinte viteszatlansó. S ha sem cáfol, bármennyire is rájön a „tévédéseire”. Egy pár pillanattig azt hitték, hogy a „Nép”-el elejtették, de utóbb kiderült, hogy a jobboldal tulajdonképpen helyesli a „Nép” embervadászó irányát.

En jellemel a mai helyzetet.

— A „Dunántuli Mezőgazdasági Kamara” nyilatkozásokat tart a gazdasági helyzetről. Képviseletről írják: A Dunántuli Mezőgazdasági Kamara 15-én tartott választmányi ülésén elhatározták, hogy Kaposvár, Pécs, Dombóvár és Nagykanizsa gazdaságilag való megsegítését sürgetően megkössék. Még a hóban nagy gyűlést tartanak a gazdasági kérdések megvitatása végett.

Forgalmi adóláz Jánoshalmán. Nagyszabású büntetések.

Jánoshalmán egy pár nap óta léssa izgalomban tartja a forgalmi adóügy. A napokban ki szállt a községbe a bajai pénzügyigazgatóságok egy ellenőre, hogy felülvizsgálja, hogy az ottani kereskedők és iparosok hogyan, miként röjjék le a forgalmi adókat. A pénzügyigazgatóság tisztviselője meg szótösen szigorú, kéréshetetlen vizsgálót indított. A kereskedőknek még a veséjébe, meg a májába is bele nézett.

Hogy ez a szigor milyen mértékű volt, azt egy jellemző példánál jánoshalmán, hogy a pénzügyigazgatóság embere állítólag behívatta a községkészsére telestestül Weizenfeld Andor mérszótost és olyan alapos vizsgáló vezetett, hogy minden ruháját átkutatta a férfiak, az asszonyoknak pedig állítólag még az alsószoknyájának a szegélyét is megvizsgálták, hogy ott mitosem-e valami elrejtve.

A büntetések egész sorozata zudult le Jánoshalmára. Egy bizonyos egy budapesti kereskedő részére ruhákat vásárolt és a járatoikat egyetemes megbízója nevére íratja. Ezzel csak egyszer róttá le az állatforgalmi adót Sulyos büntetést kapott.

Schönböcker Zsigmond könyv- és papírvásárlónál valami hibát találtak. Ezért hírt az rint félmillió koronás büntetést szabnak ki rá. Klein Páltojásbereskedőnél sem volt minden rendben. Egy millió nyolcszáz ezer koronás büntetéstől bészélek.

Egy csomó más kereskedőnek is baja esett a forgalmi adó miatt Jánoshalmán. Most az a legnagyobb szenzációja és most mindezt csak a kereskedők forgalmi adó ügyéről beszélnek.

A jánoshalmi kereskedők most bejöttek Bácsra, hogy ügyüket rendezzék a pénzügyigazgatásnál.

Liceális előadások.

A főgimnázium igazgatósága tudatja, hogy a negykedzesség számára a tanári keretből volt előadókkal 1923. évi január 7-től kezdve liceális előadás sorozatot nyit. Az előadások minden vasárnap délután 5 órától 6 óráig tartanak a főgimnáziumban a következő nyomatott program szerint:

1923. január hó 7-én Székely Károly: Értékek a kultúrában, 14-én, Sándor Henrik: A magyar dal színeiről, 21-én Körti Mányhegyi dr.: Madách I. araszolásiának 100 éves évfordulóján (váltott képekkel), 28-án Mody Sándor: Fa és város, Február hó 4-én Lepácvics Sándor: Budapest fő-

gimn. igazgató: Fancsura (váltott képekkel), 11-én Chikányi Ede: A kémia és eredményei (váltott képekkel), 18-én Mészáros G. F. G. Gerhart Hauptmann, 25-én és március 4-én Rehorcsi Mór: A modern fizika felfogása az anyag természetéről (váltott képekkel), 11-én Kolb C. Prián dr.: M. d. r. világtételek.

Az összes előadás látogatására jogosító átutalás ára 200 K, az egyes előadásra szóló jegy ára pedig 30 K. A jegyek előjegyezhetőek, illetve haphatók a rendezőnél: Gondán Fejécsán dr. tanárnál a licéi főgimnáziumban és Kolb A. könyvkereskedésben.

Krudy főispán Szécsénybe utazott a mezőgazdasági kisvasut részére sineket vásárolni.

A december havi közlésmadási közgyűlés nemét határozatát kell, hogy szentesítse néhány napig, mert a főispánt fontos ügyek távollattal Bajától. A főispáni hivatalhoz tegnap távirat érkezett a főispántól, amelyben értesíti a várost, hogy 18-án, vagyis ma, Szécsénybe utazott.

Amit értesültünk a főispán a mezőgazdasági kisvasut számára Szécsényben akar sineket vásárolni, ahol használt, de jó állapotban levő sineket árulnak. A főispán megérkezése most tehát bizonytalan. Valószínű, hogy a

közgyűlést karácsony és újév között tartják meg.

A főispáni hivatal most kéri meg az inségakció hátralékoni számára a felszólító levelek kikésbesítését. Eddig az illetékes hivatal a hátralékosok listájának összeállításával nem készült el, azért nem tudták a felszólító leveleket kikésbesíteni. Mire a főispán Bajára érkezik az inségakcióhoz szükséges 12 millió koronát össze hívánja hozni a város.

Betlehemesek.

A betlehémek elszáraztak a napok közeledek. Már előtársai meg is jelentek. Tegnap este nagy köd mibe bujt, hatalmas botokkal kopogó fiatal társaság rőtta Baja utcáit. Ő en voltak. Köztük egy kemény papírosból összeragasztott szines épületecskét vitt. T. r. nyos sipháuz, a fehér ingük az szerszámú középkort varázsolta vissza egy pillanatra. A többi nagy ködében, a közből készült bajuzsok és mellig éri szatállal halagott. A karácsonyi ünnepek kedves romantikáinak his a a patja volt ez: a betlehemesek.

Ritkán érez az ember ebben a mai csodávilágban valami melegséget, valami szívfelédtetést. A tegnapi kis legendaipó csapat bájos igénytelvége ha mást nem is ért el, a boldog nyugodt békés érelemlékeit idéste vissza lanygűző, vérfürdő erővel. Amikor nem zavarta meg áhítatunkat az emberi gonoszság, amikor a csodák, meghitt családok örökebe részletek gyertyafény mellett állt dí d lmi volt a mindent megbocsátó békeesség, amikor az ártatlan gyermek öröme a jengő megegedettség volt az esernyedt férfiemény ségeknek...

Nagyon, nagyon szép, de szemorú emlékek.

M. P. Ma tisony már nem egy gyönyörű mosolyt látam, amikor a betlehemesek handukolásokban összetalálkoztak a ma modern emberével. És nem egy megjegyzést halottam, amelyek úszás rombolat, porbaszítást minden érzéket. Jéghideggé varázsolta minden melegséget, elérhetővé, vissza nem hozhatóvá minden szótat... A millió sugárzással forrongó Élet kérést szent az embereket szíve fölő K. mény, durva kérést. Amely nem tudott felmelegedni a bájos jelenégre, hanem nemzivé durvult ebben egyetlen elcsesett mondatban.

Drága szőlő.

Részkető, fé ének asszony állott tegnapelőt a bajai királyi térvénynek előtt. Lengyel Istváné a neve annak a megijedt asszonynak, akit egy furcsa ténykedésért vont felelősségre a törvényszék büntető tanácsa.

Lengyelé az észak, szőlőérés idején csomoge szállított adót el egy szomszédjának, aki a szőlőt Budapestre szállította.

A szőlőt az udvaron márték meg és a szobában fűtették. Az eladók a vevőktől blokkot kaptak, amelyek alapján a szobában megkapták a pénzüket.

Lengyelé többesűr vitt a

Bajai... noki... 2 díj... pályázat... hirdetés... as ügy... be okir... a pály...

KER... intellig... irodai... RGUNHU... ember... közönsé... eglyár...

A POS... te tétlen

post... és res... Kiszolgál... elnyben... gyár...

Nyálók... ingek... mők... pénzü... (jump... sálak... tyúk... és sz... oleső... atók

Brus... a Hitt... ében.

Motor... zettel

fa... vállalok... ISTVÁN... Szec... 27.

Rangol... gépe... gora... Odóban.

Feige... ándor... o... o... tit... t... h... pok... ost... hoz... kü... o

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízáthatlan állandó raktár és egyed-
 árusítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kőlesey-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarok)

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándék!

Az „Érdekes Ujság”, „Képes Ujság” és különféle illusztrált lapok — díszkötésben. —

Kapható **Insett Ernő** Baja, Lampa utca 12 szám.

Eladó :-:

Baján, Istvánmgyében egy gazdasági háza, azonnal beülhető, 3 hold föld, 3 hold szőlő rajta levő épülettel és 2 házhely azonnal átvehető.

Bővebbet Bende-u 7. Csáp.

Eladó :-:

Baján, Belvárosban 2 háromszobás lakással, megfelelő mellékhelyiségekkel, üvegezett sárt folyosóval bíró ház, egyik lakás beköltözhető

Bővebbet: Weisz Arpád utca 6

Használt, de jókarban levő varró gép

eladó Jókai Mór utca 13. sz.

Felhívás.

Szombatról vasárnapra virradó éjszakán elopták egy nagy csörgő vászonnal ábrázolt koffert különböző tartalommal a Cifuss utca 1. szám alatt. A Cifuss, vagy a Széchenyi-utca irányába lopott kofferttel Nyomrautasító jutalom-ban részesül a Corvin-nyomdában

A Zádor Bazárban nagy karácsonyi vásár!!

december 1-től január 3-ig.

Női, férfi és gyermek harisnyák, keztük, nyakkendők, a obkendők, gallérok, saját készítésű zefir és flanel ingek. **Alkalmas ajándéktárgyak férfiaknak és nőknek.**

Pazar bőséggel berendezett

K-ü-i-ö-n j-á-t-é-k-o-s-z-t-á-l-y!

Állandó kiállítás! Evészközök, üveg és porcellán áruk. Gyermekkoscsik és székek. — H ztartási cikkek. —

A vásár tartama alatt leszállított árban lehet vásárolni

Dunamenti Faipar Társaság

Gőzfűrészfűrészfakereskedés BAJA, Szeremlei-utca végén.

Leégett teleptünket kibővítve, elsőrendű gépekkel beszerelten helyreállítottuk. Anyagraktárunk minden rendű és minőségű deszka, lécs és épületfával ujjonnan berendezve, azokat a meglevő áraknál 10%-al olcsóbban árusítjuk. Mindennemű és méretű épületfára rendeléseket elfogadunk. A nálunk beszerzett anyagot gyalu és egyéb fagegmunkáló gépeinken mindenki díj mentesen feldolgozhatja.

Telefon 191. Dunamenti Faipar Társaság.

HIRDESSEN
 FÜGGETLEN MAGYARSÁG BAN

TANULÓLEÁNY
 FELVÉTELIK A CORVIN-NYOMDÁBAN

GYERMEKEK ÖRÖME!!

Játékáruk teljes kiárusítása.

Leitári árak! Hihetetlen olcsóságok! **ELTÖRHETETLEN FAHINTALOVAK** MŰVÉSZI KIVITELBEN 3500 K-ért. **Soha vissza nem térő alkalom.** Amíg a készlet tart.

HUSZÁR ÉS BOHNER
 Játékészlet a volt gőzfűrészfűrészfakereskedésben a Kőponti Szállodával szemben

Nyomtatott a Corvin-nyomda győrszajládon Baja (Fodor Károly és Társa)

Butormintaraktárathelyezés

Van szerencsém aen. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **városi mintaraktáramat** a Főtéren a Bajavidéki Közgazdasági Bank épületében volt helyiségéből saját házamban **Kossuth Lajos-utca 23. sz.** alá helyeztem át. Tisztelettel

Pollák József butorgyáros.

Értesítő és közléseim: a Független Magyarország kiadványaitól. A kiadványt feloldó: Fodor Károly

Kristály-viz

legyen mindennapi itald! Mely kellemes, üdítő szénásványval telített ásványvíz. Járványos időben a leg-egészségesebb ivóvíz. Olcsóságánál fogva mindenki élvezheti. Üvegesere ellenében kapható 1/2 lit. 24 K, 1 lit. 16 K, 1/2 lit. 8 K **Stampfi Jenő** cégnél Zárda utca 6. sz. (az udvarban) Pr imayer me llet

Éjjeli inspekció

dec. 18-tól december 25-ig reggeli fel 8 óráig és vacsor nap délután nyitva **LOVASSY ODON** nyomozóvezető

Mész és Cement

I rendű friss favalege tett bőfőhőn darabos **MÉSZ.** I rendű friss Portland cement Kiszáradt szaroz Bükktázasen, kátrány és kátránypapír állandóan a legjutányosabb árban kapható **Spitzer Illés** mézkereskedőnél (Vásár-ter) Budapesti ut 9. Telefon 121 — Telefon 121. **Saját égetésű mész.** Minden mennyiséget házhoz szállít. Kovács ezén állandóan kapható.

K é
 J a
 Rak
 R ó z
 és
 m ú
 ntse
 kében
 idor
 aktárát,
 idény
 le-
 ron
 Mielő
 :-
 ink:
 ny
 har
 bö
 áruba
 meg
 Eck
 dusan
 hol a
 alatt
 szál
 vás
 és
 Disz
 „D E
 Spá
 és
 Bu
 ünne
 utols
 Az u
 gyüle
 az in
 társá
 seket
 Pa
 a
 Be
 elnök
 koalí
 csak
 társá
 jóváh
 rium
 mara
 élén.
 kális
 a job
 viselv